

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
VIEŠOJO VALDYMO GRUPĖ**

PAŽYMA

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS
ŽMONIŲ UŽKREČIAMŲJŲ LIGŲ PROFILAKTIKOS IR KONTROLĖS ĮSTATYMO
NR. I-1553 8, 9, 18, 21 IR 36 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO
(toliau – Projektas)
(TAP NR.: TAP-20-425(2), TAP-20-424(2); TAIS NR.: 20-4040(3), 20-4039(3))**

2020-03-25 Nr.
Vilnius

Projekto rengėja: Sveikatos apsaugos ministerija.

Projekto tikslas: sudaryti sąlygas užkirsti kelią ypač pavojingų užkrečiamųjų ligų plitimui ir užtikrinti visuomenės gyvybę, sveikatą bei saugumą.

Dabartinė situacija:

Būtiną hospitalizavimo ir (ar) būtiną izoliavimo terminą be teismo šiuo metu yra ne ilgesnis kaip 7 kalendorinės dienos. Sprendimą dėl jo turi priimti gydytojų komisija, o jei reikia ji tęsti, gydytojas turi kreiptis į teismą.

Šiuo metu jau yra gauta apie 600 pranešimų (policijoje), kuriuose informuojama apie asmenis karantino dėl COVID-19 ligos (koronaviruso infekcija) metu *nesilaikančius izoliavimo taisyklių*, taip pat fiksuojami *savavališki pasišalinimo iš asmens sveikatos priežiūros įstaigų atvejai*. Taip sudaromos sąlygos plisti COVID-19 ligai bei sukeliama grėsmė kitų asmenų gyvybei ir sveikatai.

Išplitus ypač pavojingai ligai, gydytojai turėtų skirti daug laiko administraciniam darbui ir jiems nebūtų sudarytos sąlygos visus pajėgumus skirti ypač pavojingų užkrečiamųjų ligų plitimui suvaldymui, pacientų sveikatos priežiūrai (karantino, paskelbto visoje Lietuvos teritorijoje metu).

Teismų darbas karantino laikotarpiu taip pat yra trumpesnis ir sudėtingesnis, prašymų taikyti būtiną hospitalizavimą gali būti nemažai, todėl teismams gali būti sudėtinga laiku (per 3 dienas nuo prašymo gavimo) išnagrinėti visus prašymus pratęsti būtiną hospitalizavimo ir (ar) būtiną izoliavimo terminą.

Pažymėtina, kad 2020 m. kovo 23 d. duomenimis, nuo karantino pradžios NVSC anketas užpildė (**buvo arba yra stebimi** dėl ligos) apie **75 000** asmenų, turėjusių sąlytį su sergančiais COVID-19 ligos. Užsienio reikalų ministerijos pateiktais duomenimis, 2020 m. kovo 22 d. į Lietuvą iš užsienio yra **grįžę** (atvykę) apie **2 300 asmenų**, taip pat yra apie **3 900 asmenų, kurie užsiregistravo grįžti** (atvykti), tačiau dar negrįžo (neatvyko) į Lietuvą (jiems grįžus (atvykus) juos taip pat reikėtų stebėjimo metu izoliuoti ir prireikus hospitalizuoti).

Projekto esmė:

1) nustatyti išimtį, kad **būtinasis hospitalizavimas ir (ar) būtinasis izoliavimas būtų taikomas be teismo** sprendimo tol, kol asmuo taps nebepavojingas kitiems asmenims (t. y. kol nuo jo nebegalės užsikrėsti kiti asmenys), bet **ne ilgiau kaip 1 mėnesį, kai tenkinamos abi šios sąlygos:**

- visoje Lietuvoje **paskelbtas karantinas** dėl ypač pavojingos užkrečiamosios ligos **ir**
- **Vyriausybė priima motyvuotą sprendimą, kad kitų taikomų užkrečiamųjų ligų profilaktikos ir kontrolės priemonių neužtenka** siekiant užkirsti kelią kilti šios užkrečiamosios ligos protrūkiui ir (arba) epidemijai, arba jau yra kilęs šios užkrečiamosios ligos protrūkis ir (arba) epidemija,

2) nustatyti, kad **sprendimą** dėl būtinojo hospitalizavimo ir (ar) būtinojo izoliavimo minėtu atveju **priima gydantis gydytojas (o ne 3 gydytojų komisija)**, o jį organizuoja asmens sveikatos priežiūros įstaiga;

3) nustatyti, kad policija būtinai izoliuojant ar būtinai hospitalizuojant asmenį pasitelkiama tik prireikus;

4) suteikti Vyriausybei teisę nustatyti teritorijų karantino režimo priemones, susijusias su asmens judėjimo laisvės ribojimu, kai visoje Lietuvos Respublikos teritorijoje ar keliose savivaldybėse dėl pavojingų ir ypač pavojingų užkrečiamųjų ligų paskelbiamas karantinas:

-riboti arba laikinai uždrausti renginius ir kitokius žmonių susibūrimus institucijose, įmonėse, įstaigose, organizacijose ir viešose vietose;

-riboti arba laikinai uždrausti gyventojų keliones ir transporto priemonių judėjimą Lietuvos Respublikos teritorijoje, atvykimą į Lietuvos Respublikos teritoriją ir išvykimą už jos ribų;

-taikyti laikiną gyventojų perkėlimą (evakuaciją) iš karantino teritorijos, išskyrus, kai karantinas paskelbtas visoje Lietuvos Respublikos teritorijoje.

Projekto nauda visuomenei:

1) pritaikius Projekte siūlomas priemones, bus sudarytos sąlygos efektyviau kontroliuoti pavojingų ir ypač pavojingų užkrečiamųjų ligų plitimą;

2) sveikatos priežiūros specialistai, kiti sveikatos priežiūros įstaigų darbuotojai, savivaldybių gydytojai karantino metu galės skirti visas jėgas ir laiką ligai diagnozuoti, gydyti (o ne administracinėms procedūroms), dėl to tikėtina, bus greičiau suvaldytas ligos plitimas ir apsaugota visuomenė;

Derinimas: Projektas darbo tvarka derintas su Teisingumo ministerija. Į pastabą dėl maksimalaus būtinojo hospitalizavimo ir izoliavimo termino karantino laikotarpiu trumpinimo iki 1 mėnesio **atsižvelgta. Papildomai nustatyta, kad 1 mėnėsis taikomas tik išimtiniais atvejais**, kai jau yra kilęs protrūkis arba epidemija, arba taikomų priemonių neužtenka, kad būtų užkirstas kelias jiems kilti.

Su Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupe projektas suderintas darbo tvarka.

Atitikimas Vyriausybės programai: Projektai neprieštarauja Vyriausybės programai.

Dalykinio vertinimo išvada: Siūlome projektą teikti į Vyriausybės posėdį.

Jurgita Žilinskienė, tel. 870663979, el. p. jurgita.zilinskiene@lrv.lt